

dette Spørgsmaal om den geistlige Embedsstands Organisation i det Hele taget undergives en alvorlig Overveielse, ville maaskee de ærede Medlemmer dog komme til et noget andet Resultat. Men, som sagt, jeg skal lade dette Spørgsmaal ligge; det hører ikke ligefrem herhen, hvor der er Spørgsmaal om en Lønningslov for de geistlige Embeder, og altsaa ogsaa for Biskopperne.

Bærtelsen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet.

Bærtelsen: Jeg maa gjøre det ærede Medlem, der sidst talte, opmærksom paa, at Et er det, hvorledes man egentlig tænker sig en Biskops Gjerning røgtet, et Andet, hvorledes Staten har trængt Biskopperne ind paa en feil Wei i at opfatte deres Bispeembeder.

S. Jørgensen: Skjøndt det er noget seent paa Mødet, kunde det dog maaskee tilledes mig at sige et Par Ord angaaende en Side af Sagen, som jeg synes er bleven vel lidt dragen frem under denne Discussion. Det er nemlig det Spørgsmaal: Haves der Sikkerhed for, at Statskassen ikke faaer en for stor Byrde ved den nærværende Lov? Jeg er enig i, at det vilde være ønskeligt at faae de saakaldte kirkelige Indtægter indbragte saaledes, at de kunde behandles paa samme Maade, som hvad der forøvrigt behandles under Finantsloven; jeg er enig i, at det vilde være godt, hvis de altsaa store Præstegaarde, der ligge omkring i Landet, kunde blive noget formindskede; jeg er enig i, at det vilde være godt, om de altsaa høie Lønninger, hvormed endeel, maaskee mindre buelige Præster, ere aflagte, kunde blive noget nedsatte, men jeg vil bertil sige, at man jo ogsaa kan kjøbe Guld for dyrt, og, hvis det, at paalægge Statskassen en Forpligtelse til at lønne og pensionere henved tusende Embedsmænd, skulde vise sig at foraarsage Statskassen en altsaa stor Byrde, kunde jeg dog af de tidligere nævnte Hensyn ikke gaae ind derpaa. Der er sagt i Lovfor-

slaget, at den høieste Løn, der kunde tilstaaes en Præst, var 2,000 Rb., men det er, naar man seer noget nærmere til, dog neppe rigtig. Man kan desuden faae Sæbtillæg, der, naar man staaer paa dette Punkt, vil blive i Gjennemsnit henimod 300 Rb. Det er altsaa 2,300 Rb. Hans Pension skal desuden beregnes efter Præstegaardens Værbi, og den antages at være 400 Rb. Det er 2,700 Rb., og det er ikke saa lille en Løn. Dertil komme adskillige andre Udgifter for Statskassen, f. Ex. eensgang for alle til Præsten ved Embedets Tiltrædelse 500 Rb. Endelig er der til gamle Præster foruden de 2,700 Rb., jeg nævnte før, 200 Rb., og altsaa kan det derved stige op til 2,900 Rb. Endvidere skal Statskassen indløse Præstegaardene ved nye Præsters Tiltrædelse. Der er blevet sagt, jeg veed ikke, om det er rigtig, at det vil være omtrent 500 Rb. Statskassen skal betale de fremtidige Byggelaan, og den skal fremdeles i Fremtiden opføre nye Bygninger ved Præstegaardene. Det vil blive en ikke ubetydelig Udgift, og deraf skal Præsten kun bære $\frac{1}{4}$. Efter et løst Overflag, som jeg har gjort over, hvilken Byrde denne Lov vil paaføre Statskassen, forekommer det mig, at det vil være en Sum af mindst 2 à 3 Millioner, og naar jeg tænker mig noget ud i Fremtiden, at der kan blive oprettet flere nye Embeder, som der naturligviis vil blive gjort Krav paa, og at der desuden vil blive gjort Krav paa, at de Embeder, som allerede ere, blive bedre udstyrede, saa tænker jeg mig det ikke som umuligt, at Tilskuddet fra Statskassens Side kan løbe op til over 3 Millioner. Hvis det skulde forholde sig rigtig, vilde det meget interessere mig at faae at vide, om de Indtægter, som kunne ventes for Statskassen, og som hovedsagelig ville bestaae i Tiendernes Værbi og hvad der kan indkomme ved Præstegaardenes Salg, kunne antages at løbe op til henimod den ovennævnte Sum. Hvis det skulde vise sig, at der vil blive en meget stor Underbalance, vil jeg for mit Vedkommende ikke have saa lidet Betænkelighed ved at stemme for Lovforslaget. Jeg vil endnu blot tilføie et Par Ord med Hensyn til Pensioneringen. Det er blevet berørt fra forskjellige Sider, og jeg er enig med alle de Herrer, som sige, at vor